

Preisich, Katalin - Fernezelyi, Gergely:
Residence of the German Ambassador in
Hungary (Magyarországi német nagykövet
rezidenciája)

Metszet, Vol 12, No 6 (2021), pp 70-75,
<https://doi.org/10.33268/Met.2021.6.9>

Accepted: 07 November 2021

Published: 23 November 2021

Affiliation: BME Budapest University of
Technology

Abstract: Villa, Budapest, Hungary;

Architect: Gergely Fernezelyi

The original building, completed in 1897, was
redesigned by Alfréd Hajós in 1928, while
Lajos Kozma was entrusted with the interior
and furniture design. The villa needed to
be drastically rebuilt due to its condition
deteriorating after 1945. It was from this
state that the German ambassador had
to be rebuilt. The design was carried out
under the direction of the FBI Studio, Gergő
Fernezelyi. In addition, the renovated building
fully meets the challenges of today.

01

MAGYARORSZÁGI NÉMET NAGYKÖVET REZIDENCIÁJA

BUDAPESTI II., RÓMER FLÓRIS UTCA

A MŰLT

—Az épület a II. kerületi Rómer Flóris utcában, a Rózsadomb alján elhelyezkedő villanegyedben található. Az eredeti villát – levéltári adatok alapján – 1897-ben Rosenthal Ferenc építtette Gabinyi Sámuel tervei szerint.

—1927-ben tulajdonváltás történt, az épületet Szegő S. Zsigmond és felesége vette meg. Új gazdái, akik egy hegyvidéki, elegáns otthont képzeltek el, az áttervezési feladatra Hajós Alfréd építészet kérték fel. Az eredetileg szimmetrikus, egyszintes épületre ekkor került emelet és egy lakótorony. Hajós Alfréd a belső terek kialakítására és a bútorok megtervezésére Kozma Lajost hívta tervezőtársnak. [2]

—Az épület a II. világháborúig állapotát jól megőrizte. Az utána következő időszakban, az államosítást követően impozáns lakását szét-darabolták, az új lakók a Kozma-bútorok nagy részét kidobták vagy elhordták. A rendszerváltás után az új tulajdonosok megkezdték az épület drasztikus bontását, átépítését. A villa kívülről, bár leromlott állapotban, a korabeli képét mutatta. Belül néhány eredeti álmennyezet, mennyezeti dísz, a földszinten tardenosi mészkőből készült kandalló, és néhány helyen eredeti, ruszicai bányából származó rózsaszínű márvány lábazati elem, falburkolat volt megtalálható. A régi nyílászárók, valamint a padlóburkolatok legnagyobb része megsemmisült

a korábbi átalakítások során. Ugyanakkor az épület a megmaradt állapotában is eleganciát és nagyvonalúságot sugárzott.

A FELÚJÍTÁS

—Miután a német állam megtalálta és megfelelőnek találta a villát a rezidencia számára, az FBI Stúdiót, Fernezelyi Gergelyt bízta meg az épület felújításával.

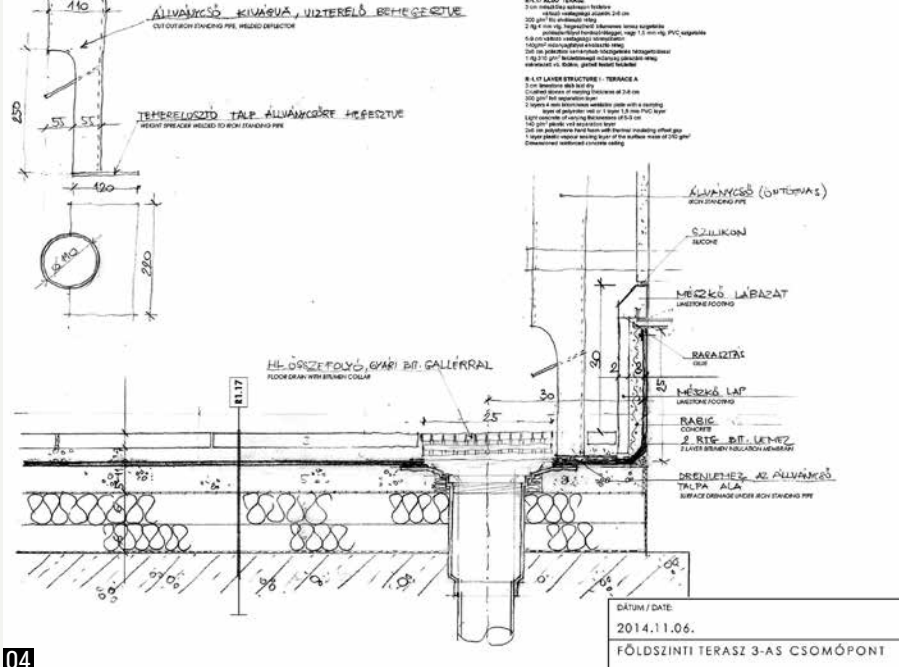
—A tervezőknek alapvető célja volt, hogy az eredeti értékeket minél inkább megtartsák, a helyreállítható, újraépíthető történeti részleteket megtalálják, rekonstruálják, ami alapos kutatómunkát igényelt. [1]

Az épület funkcionális elrendezése a korabeli elegáns lakóház

01

03

04

05

KIHÍVÁSOK

—Az eredeti téglahomlokzatburkolat az évtizedek során számos helyen megrongálódott, tönkrement. A csatlakozó műkö elemeknél sok helyen az évtizedek alatt vízfelszívódások, lefagyások keletkeztek. Az épület homlokzatát díszítő gipszelemek egy része lehullott, megsemmisült. Védett épület lévén a homlokzat karakterét, megjelenését mindenképpen meg akarjuk tartani, ezért az épület utólagos hőszigetelése szóba se jöhetett. Igen alapos munkával ezért felmértük a teljes épület homlokzatán található téglahiányokat, melyeket sikerült hasonlóval kiegészíteni, pótolni. A gipszelemekről sablont készítve legyártattuk a hiányzó elemeket, amelyek elhelyezésével a homlokzat egységes képet mutat. A műkö

elemeket – melyek nagy része ugyancsak megrongálódott – ismét legyártattuk. Annak érdekében, hogy a falcsatlakozások, nyílászárók mentén a nedvesség felszívódását megakadályozzuk, fémlemez szegélyezést készítettünk.

Az összes külső nyílászárót ki kellett cserélni. Ezeket a korabeli fényképek alapján, eredeti osztásban, 2+1 rétegűvegezéssel gyártattuk újra.

—Az épület földszintjén, valamint az emeleten a könyvtárszoba fölött balusztrádos mellvédrel kialakított teraszok helyezkednek el. Mivel mindkét terasz alatt állandó emberi tartózkodásra szolgáló helyiségek vannak (pince és könyvtár) a teraszok vízszigetelését különösen gondosan, vízhatlan módon kellett megtervezni. Gondoskodni kellett

a teraszokhoz csatlakozó külső és belső terek határán elhelyezkedő nyílászáró szerkezetek megfelelő védelméről (szigetelés megfelelő felvezetése, folyóka beépítése). A felső terasz összefolyójának elhelyezése az alatta lévő helyiségek miatt igen problémás volt, így egy összefolyót és egy, a kivitelezés szempontjából kihívást jelentő túlfolyót kellett beépíteni. Így sikerült a felső terasz megfelelő vízhatlanságát biztosítani.

—A gazdasági bejárat, ami jóval a terepszint alatt helyezkedik el, ugyancsak vízvezetési, szigetelés-technikai kihívást jelentett.

—Tervezési szempontból nagyon izgalmas feladat volt az az alapvető építészeti cél, hogy a belső térben tartsunk meg mindent, amit lehet, illetve a lehetőségekhez

- 03 Felújított villa homlokzati részlete újonnan beépített ablakkal
- 04 Földszinti terasz vízvezetésének részlete
- 05 A villa berendezésének egyik Kozma Lajos által készített eredeti rajza
- 06 Felújított bejárati előtér

06

képeket a belső tér szellemiségét próbáljuk visszaadni. A kutatómunka során ehhez korabeli fényképek, rajzok kerültek elő. Ennek alapján újítottuk fel például a kandelabót, melynek a tardosi kőből készült kerete eredeti állapotában megmaradt, belsejébe a mai tüzeléstechnikai szabványnak megfelelő belső került.

—A bejárati előtér viszonylag jó állapotban maradt meg, melynek mennyezetén egy dongaboltozattal kilépő érdekes félhengeres megoldás készült, ezt megerősítettük és megtartottuk. A szalon feletti

05

kupolaszerű cementrubic álmennyezetet is Kozma Lajos alakította ki, felső pontján egy art deco stílusú csillaggal. Az igen jó akusztikai jellemzőjű kupola köré eredetileg finoman rejtett fénysoros megvilágítást készítettek, amit megtartottunk, de a lámpákat LED-világításra cseréltük.

—Az egyik legnagyobb kihívás az álmennyezet fölötti poroszszüveg boltozatos födém szükséges felújítása volt oly módon, hogy az álmennyezet eredeti függesztőinek cseréje az álmennyezet károsodása nélkül megtörténhessen.

06

—A belső terek további kialakításánál is megpróbáltuk az épület eredeti, Kozma-féle szellemiségét követni. A tőle megmaradt tervek, rajzok, fényképek, valamint más korabeli tervek alapján pótoltuk az elpusztult, hiányzó belsőépítészeti elemeket.

—Az előtérben megmaradt egy szépen kidolgozott kőkeret, melyre visszafogott mintázatú üvegajtót helyeztünk. Az eredeti négyszárnyú ajtókat hasonló előképek alapján finoman csiszolt üveglapokkal újítottuk fel.

07

07

—Az emeleti részen, ahol az eredeti belsőből szinte semmi nem maradt meg, az egyszerűsége, visszafogottságra törekedtünk. Ez vonatkozik a konyhára, vizes helyiségekre is. A padlástér mívesen ácsolt fage-rendázata komolyabb felújításra szorult. Hasonló állapotú volt az eredeti belső falépcső is, amely a felújítás után esztétikailag is megfelelő állapotot mutat.

—A helyiségek radiátorainak egy része megmaradt, máshol sikerült a korabeli stílushoz hasonló radiátorokat találni, melyek takarását az eredetivel azonos karakterű rácsozat biztosítja.

08

—Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy egy védett épület felújítása a tervezőtől különös érzékenységet, utánajárást, beleérzést kíván. Véleményünk szerint minden lehetségest meg kell tenni, hogy egy védett épület felújításakor az eredeti tervezők szellemiségét a mai kor kihívásainak is megfelelően tartsuk meg.

08

- 07 A szalon feletti álmennyezet az új ledes peremvilágítással
- 08 Belső közlekedést szolgáló lépcsőház

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Lévai, Tamás: „Idő-utazás”, *Metszet*, Vol 11, No 5 (2020), pp 26-31.
- [2] Somlai, Tibor: *Tér és Idő 1925-1942, Lakásbelső a két világháború között*, Corvina, Budapest 2008.

ÉPÍTÉS: Fernezelyi Gergely DLA | GENERÁLTERVEZÉS-ÉPÍTÉSZET-BELSŐÉPÍTÉSZET: FBIS Architects | ÉPÍTÉSZ TERVEZŐK: Kiss Dávid, Varga Koritár Krisztián, Juhász Janka | ÉPÜLETSZERKEZETEK: Dr. Preisich Katalin | STATIKA: Jordán László | GÉPÉSZET: Bukovics János | ELEKTROMOS TERVEZÉS: Petkovics János | TŰZVÉDELEM: Decsi György | TÁJÉPÍTÉSZET: Geiger Nóra